

William Golding'in 'Sineklerin Tanrısı' İsimli Romanında Liderlik ve Güç Savaşımı

Elif BİLGİNOĞLU*

Öz

Sineklerin Tanrısı, Nobel Edebiyat Ödüllü İngiliz roman yazarı ve şair William Golding (1911-1993) tarafından yazılmış ve 1954 yılında yayımlanmıştır. Romanda, düşman ateşi sonucunda uçakları vurularak ıssız bir adaya düşen yaşları 6 ile 12 arasında değişen bir grup çocuğun yaşam ve umut macerası yanı sıra bu çocukların yanlarında hiçbir yetişkin olmadan adada hayatlarını devam ettirebilmeleri için kurdukları sistemler ve bu sistemlerin ne şekilde işledikleri anlatılmaktadır. Bu çalışma, Golding'in bu romanında liderlik ve güç savaşımının ne şekilde ele alındığına dair bir araştırmayı içermektedir. Bu doğrultuda ilk olarak romandaki ana karakterlere dair bir incelemeye yer verilmiş ve daha sonra liderlik ve güç konuları ele alınmıştır. Romandaki güç unsurları ve liderlik özelliklerinin incelendiği bölümleri, çalışmaya dair sonuçların yer aldığı bölüm izlemektedir. Çalışmanın sonuçları romanda denizkabağu ve gözlüğün birer güç unsuru olarak kullanıldıklarını ve romanda serbesti tanıyan liderlikten önce demokratik daha sonra da otokratik liderlik tarzlarına geçiş yapıldığını ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Güç, liderlik, sembolizm, Sineklerin Tanrısı, William Golding.

Leadership and Power Struggles in William Golding's Novel 'Lord of the Flies'

Abstract

Lord of Flies was published in 1954 by the Nobel Prize winner English novelist and poet William Golding (1911-1993). The novel tells the story of the adventure a group of children aged between 6 and 12, whose plane were shot in an uninhabited island, as well as the systems they established to survive on the island without the supervision of any adult, and how these systems worked. The present study includes a research on how the leadership and power struggle is dealt within this novel by Golding. To this end, first a review of the main characters in the novel are introduced, and then leadership and power are discussed. The chapters which analyzes the power elements and the leadership styles in the novel are followed by the section on the results of the study. The results of the study reveal that the conch and the glasses are used as power elements in the novel

Özgün Araştırma Makalesi (Original Research Article)

Geliş/Received: 16.05.2019

Kabul/Accepted: 17.07.2020

DOI: <https://dx.doi.org/10.17336/igusbd.563576>

* Dr., Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye; E-posta: elifb@ada.net.tr

ORCID <http://orcid.org/0000-0003-1481-0170>

Yazarın teşekkür notu: Çalışmamda yapıcı geri bildirimleriyle destek olan Hocam Sayın Prof. Dr. İnci ERDEM'e teşekkür ederim.

and leadership styles on the novel are laissez faire leadership, democratic leadership and autocratic leadership.

Keywords: Power, leadership, symbolism, Lord of the Flies, William Golding.

Giriş

Sineklerin Tanrısı (Golding, 2008), Nobel Edebiyat Ödüllü İngiliz roman yazarı ve şair William Golding (1911-1993) tarafından 1954 yılında yayımlanmıştır. Romanı, ilk başta hiçbir yayınevi yayınlamak istememiş ve romanın ilk taslağının kopyaları yedi ay boyunca, çeşitli yayıncılarca hızlıca okunarak hemen iade edilmiştir (Conrad, 2009).

Romanda toplumun kusurlarının insan doğasındaki kusurlardan kaynaklandığı düşüncesi üzerinde durulmuş ve yetişkinlere kendi barbarlıklarına dair bir ayna tutulmuştur. Roman daha sonra bir klasik haline gelmiş, sadece en çok satanlar arasında yer almamış, aynı zamanda okullarda ve üniversitelerde derslerde okutulmuştur. Roman 1950'lerin dünyasındaki insanlığı gerçekçi anlatı tekniği ve çeşitli edebi sanatların harmanı ile ortaya koymakta olduğu için, otuzdan fazla dile çevrilmiş, bununla birlikte 1963 yılında yönetmen Peter Brook tarafından filmi çekilmiş ve 1995 yılında yazar Nigel Williams tarafından ilk kez sahneye uyarlanmıştır. Romanın ilk yayınlanışının üzerinden yarım yüzyıldan uzun bir süre geçmiş olduğu halde hala çokça sayıda satıyor ve fazlaca okunuyor olması, kitabın kalıcılığının önemli bir kanıtını oluşturmaktadır. Romanın okuyucuya çok ciddi bir şekilde etki etmesi aslen sembolik bir yapı olarak böylesi güçlü olmakla birlikte birlikte aynı zamanda çok açıklayıcı bir anlatıya sahip olmasından kaynaklanmaktadır (Babb, 1965, s. 50; British Broadcasting Corporation, 2020; McCrum, 2015; Özçelik, 2015, s. 43-44; Somers, 2018; Spitz, 1970, s. 23).

Romanda, düşman ateşi sonucunda uçakları vurularak ıssız bir adaya düşen yaşları 6 ile 12 arasında değişen bir grup çocuğun yaşam ve umut macerası yanı sıra, bu çocukların yanlarında hiçbir yetişkin olmadan adada hayatlarını devam ettirebilmeleri için kurdukları sistemler ve bu sistemlerin ne şekilde işledikleri anlatılmaktadır. Roman adadaki düzen ve medeniyet arayışını konu edinirken aynı zamanda medeniyete dair bir eleştiri de sunmaktadır (Okumuş, 2015). Uzun yıllar bir okul müdürü olarak çalışmış olduğu için gençlerin psikolojisi ve özellikle de grup dinamikleri konusunda çok şey bilen Golding (Bloom, 2010, s. 7) romanda modern insanın doğasının fantastik bir temsilini göstermeye çalışmış, bu onu kaçınılmaz olarak vahşete götürmüştür. İssız bir adaya hapsedilmiş ve burada kendi kendilerini yöneten bu çocuklar yavaş yavaş vahşileşmektedirler. Golding, yetişkinleri çocuklar olarak küçülterek, manevi değerleri inkâr eden modern insanın başarısızlığa mahkûm olduğunu göstermek için bir distopya¹ yaratmaktadır (Anoosheh & Oroskhan, 2018). Romanda, çocuklar arasında yaşanan liderlik ve güç savaşımı, önce kutuplaşma, daha sonra bu kutuplaşmanın yarattığı kargaşa ve son olarak da Mills'in "*Nihai güç şiddettir.*" sözlerinde de belirttiği gibi (Walter, 1964) şiddetle sonuçlanmaktadır.

Sineklerin Tanrısı, insan doğasının özündeki kötülüğe yer veren bir başyapıttır. Ancak roman asıl insanları kurtarmanın yolunu göstermekle ilgilenmekte ve bu yolun medeniyete başvurmaktan geçmekte olduğunu vurgulamaktadır. Roman 1954 yılında yayınlandığından bu yana yarım yüzyıldan uzun bir süre geçmiş olmakla birlikte giderek daha fazla kişi, romanının içeriğindeki derinliğin farkına varmaya başlamıştır. Özellikle

¹ Distopya: Yaşam kalitesinin dehşetengiz durumda olduğu farazi/varsayımsal yer, toplum ya da durum (Webster's New World College Dictionary'den akt. Güven, 2018, s.146). Distopya edebiyatı, olası dünyaların en kötüsünü tasarlayan ve toplumların gelecekte totaliter bir diktatörlüğe dönüşme kaygısını kurgulayan eserlerden oluşmaktadır (Bilir Ataseven & Taş, 2014, s. 143).

her yerde terör ve çatışmaların yaşandığı bu günlerde, romanda anlatılan ana konu tüm dünyaya ciddi bir uyarı niteliği taşımaktadır (Xiaofang, 2017).

Distopik romanlar günümüz toplum yapısına yeni olarak sunulan teknolojiler ve dünya politikalarının giderek merkezileşen bir yapının ürünü olmasından yola çıkmaktadırlar. Gelişen ve değişen teknoloji ve ona paralel olarak gelişen otorite yapılarının toplumlara üzerinde günümüzde de gözlemlenebilen dönüştürücü etkileri bu romanların geleceğe yönelik tahminlerini tetiklemektedir (Çelik, 2015, s. 58). Edebi eserler örgütsel olguları anlamak için ayrıcalıklı bir kaynak teşkil etmekteyken (Manoukian, 2005, s. 201) romanlar okuyucuya sadece yeni ve farklı şeyler sunmamakta, aynı zamanda okuyucunun bazı konuları farklı şekilde görmelerine de yardımcı olmaktadır. Romanlar okuyucunun algılama şeklini de etkileyebilir ve bu şekilde örgütleri algılama ve araştırma yöntemlerini değiştirebilir (Beyes vd., 2019, s. 1788) aynı zamanda liderlik üzerine müthiş analitik tartışmalara yol açabilir (Cronin, 2009, s. 42) ve çağdaş liderlik araştırma ve uygulamalarıyla bağlantılı olarak incelenebilirler (Shoup & Hinrichs, 2020; Warner, 2011).

Beyes vd. (2016, s. 1198) örgüt teorisi alanında çalışma yapan araştırmacılara, roman ve örgüt araştırmalarının ilişkisini yeniden gözden geçirmenin yararlı olacağı konusunda bir çağrıda bulunmuşlardır. Onlara göre, örgüt söylemleri içeren pek çok roman, günümüze kadar gelen disiplin anlayışlarının ötesine geçmeye, ilham vermeye ve var olan sistemleri rahatsız etmeye yol açacak çok yeni bilgiler içerebilir. Aynı zamanda romanlar örgüt teorisi ile aynı konuları paylaşabilirler, ancak onları yeniden yapılandırma biçimlerinin ortaya çıkarılması gerekebilir demişlerdir. Daha önce yapılan çalışmalarda Sineklerin Tanrısı'na dair çözümlenmeler yapılmış olmakla birlikte (Aşkaroğlu, 2016; Güven, 2018; Küçüköztürk, 2000; Türk, 2019) bu çalışmalarda roman edebi bir eser olarak ele alınarak edebi yönleri vurgulanmış, ancak roman örgüt araştırmaları perspektifiyle değerlendirilmemiştir.

Güç ve liderlik konuları örgütsel davranış ve örgüt teorisindeki bilimsel araştırmaların en ilgi çeken konularından ikisini oluşturmaktadırlar (Bryman, 1999, s. 26; Rahim, 2009, s. 224). Güç, bir örgütün vazgeçilmez gerçeğidir. Örgütlerde etkili olabilmek için gücün iyi bir şekilde anlaşılması gerekmektedir (Kreitner, s. 399; Özkalp & Kirel, 2001, s.623). Güç ve nüfuz meselesini tartışmadan liderlikten bahsetmek mümkün olmadığı için (Shackleton, 2003, s. 72) güç, liderlik teorilerinin çoğunda üstü kapalı olarak (gömülü bir şekilde), birkaçında ise açıkça ele alınmaktadır (Cameron & Green, 2017, s. 34). Romanların yönetim araştırmaları ve eğitiminde kullanılmasının gücünü (Cohen, 1998; Thompson & McGivern, 1996, s. 27) ve akademisyenlerin nasıl farklı bir tarzda yazabileceklerini vurgulayan literatürden (Gray & Sinclair 2006; Pollock & Bono 2013) yola çıkan bu araştırma, literatürdeki bu boşluğu doldurmak amacıyla bu sembolik ve distopik romanda ıssız bir adada başlarında tek bir yetişkin olmadan yaşam mücadelesi veren bir grup çocuk arasındaki liderlik ve güç savaşımını ve dolayısıyla birbirleri üzerindeki etkilerini ele almaktadır.

Kavramsal Çerçeve **Romanların Örgüt Araştırmalarında Kullanılmaları**

Edebiyatın kendisi, örgütlenme ve örgütler de dahil olmak üzere sosyal olgular hakkında bilgi edinmek için kullanılabilir (Kostera, 2020, s. 51). Daha önce yapılan araştırmalarda "*geleneğini onun tarafından felç edilmeden tanıyan, diğer türleri taklit etmeden onlarda ilham arayan, konusunun öneminden ve kendi gelişen becerilerinden güven alan belirli bir türün bilinçli ve yansıtıcı bir şekilde yaratılması*" savunulmuş (Czarniawska-Joerges, 1995, s. 28) ve "*diğer türler*" olarak adlandırılan türlerin romanlar,

kısa hikâyeler, anlatı kurgusu ve gerçekçi masallar olmak üzere her türlü hikâyeyi içerdiği belirtilmiştir.

Holt ve Zundel (2018, s. 49) bilim ve kurgu arasındaki ilişkinin kurgusal araştırmalar, ilham kaynağı olarak kurgu, veri kaynağı olarak kurgu ve araştırma olarak kurgu olmak üzere dört yolla tasarlanabileceğini ileri sürmüşlerdir. Rhodes ve Brown (2005, s. 469) ise kurgusallığın genel olarak araştırma yazımının bir özelliği olarak görülebileceğini ve bu yüzden de kurgusal hikayelerin örgüt araştırmaları için uygun ampirik materyal olarak görülebileceklerini ve kurgusal türlerin araştırmaların yazımında meşru bir biçim olarak kullanılabileceklerini belirtmişlerdir.

Yapılan araştırmalarda, örgütsel konuların örneklerle gösterilmesinin öğretimi sırasında örgütsel teoriyi açıklama ve yönetim eğitimini geliştirme aracı olarak roman ya da edebiyatın kullanılması potansiyeli ele alınmış (De Cock & Land, 2005, s. 518), edebi romanların örgütsel literatürde en yaygın olarak kullanılan kurgusal materyaller oldukları ortaya konmuş (Rhodes & Brown, 2005, s. 471) ve romanların örgüt araştırmalarında kullanılmasının avantajları vurgulanmıştır (Grafström & Jonsson, 2019; Guillet de Monthoux & Czarniawska-Joerges, 1994; Michaelson, 2016).

Knights ve Willmott (1999, s. 2) en köklü yönetim metinlerinin okuyucularına sanki nispeten bilgisiz, pasif öznelmiş gibi davranmakta olduklarını, okuyucuların adeta model ya da tekniğı alıp, hemen kavramış olup bir sonraki bilgiyi kavramaya geçmelerinin beklendiğini belirtmiş ve okuyuculara özümsemeleri beklenen sonsuz bir dizi teori, tipoloji, ruhsuz açıklama ve dayatmacı reçeteler sunulmakta olduğunu eklemişlerdir. Örgüt alanında yapılan araştırmaların çoğu taraflı ve jargonla dolu olup okuyucu adına anlaşılabilirliği uğraş gerektirmektedir. Bu kısmen akademisyenlerin yazımlarını akademik olarak meşru hale getirme girişimlerinden kaynaklanmaktadır (Grey & Sinclair, 2006, s. 445). Akademisyenler araştırmalarının "bilimsel" bir etki bırakması amacıyla insan unsurlarını sık sık hikâye anlatımlarından çıkarmakta ve sadece kendi alanlarındaki en gayretkeş uzmanların ilgisini çeken yavan, bağlamdan bağımsız teorileştirme üzerinde durmaktadırlar (Pollock & Bono, 2013, s. 629).

Phillips (1995, s. 629) kurgusal uygulamalar ve anlatıların örgütsel araştırmalarının meşru parçaları olarak kabul edilmesine izin verecek bir alan yaratmanın önemine vurgu yapmaktadır. Michaelson (2016, s. 588-595) romanların yönetim eğitiminin daha iyi kişiler ve daha sorumlu profesyoneller geliştirmek için ihtiyaç duyduğu şeylerin nasıl yapılacağı ve nasıl yaşanacağı kesimini farklı bir şekilde araştırmakta olduklarını, araştırmalarda ise araştırmacıların kendilerini özdeşleştirebilecekleri ve ilişkilendirebilecekleri karakterler yaratmaya yardımcı olan bir anlatı derinliğini etkinleştirmekte olduklarını ileri sürmüş, Knights ve Willmott (1999, s. 1) yönetim hakkındaki bilginin insan yaşamı ve toplumun daha geniş bir bağlamına yerleştirilmekten yararlanmakta olduğunu ve romanların sosyal yaşamın daha geniş yönlerini aydınlatmak konusunda yardımcı olabilmekte olduklarını belirtmişlerdir. Guillet de Monthoux ve Czarniawska-Joerges (1994, s. 7) hem kültürel hem de duygusal yüzeysellik riskini önlemek için, romanın yönetsel anlayışa daha kapsamlı bir yol olarak yeniden keşfedilmesinin yararlı olduğunu ileri sürmüş, Grafström ve Jonsson (2019, s. 148) iki geleneğin tür bulanıklaştırıcı bir metne çaprazlama yöntemiyle döllelenmesinin kurgunun örgütsel analizde nasıl aydınlatıcı olabileceğini ve romanın örgütsel olgular hakkındaki anlayışımızı geliştirmek için nasıl imkanlar yarattığını gösterdiğini belirtmişlerdir.

Edebi sahneler, mekanlar, karakterler, nesnelere, olay örgüleri ve yazı stilleri makalelerde, monografilerde ve eğitim materyallerinde yer bulmuş ve hatta bulmaya devam etmektedirler. Düzyazı kurguya örgüt araştırmalarında sıklıkla yer verildiğine dair çok sayıda alıntı, atfı ya da tartışma söz konusu (Beyes vd., 2019, s. 1788) olduğu gibi

romanlara da örgüt araştırmalarında giderek daha fazla atıfta bulunmaktadır (Guillet de Monthoux & Czarniawska-Joerges, 1994, s. 1).

Liderlik ve Güç

Liderlik ve güç üzerine olan çalışmalar, her zaman sosyal bilimler ve davranış bilimleri için temel bir ilgi konusu olmuştur (van Knippenberg & Hogg, 2003, s. 1). Kişilerin iş birliği yaptığı durumlarda liderlik yapılarının oluşması kaçınılmazdır (van Vugt, 2014). Belirli sayıda kişinin düşüncelerini, duygularını ya da davranışlarını önemli ölçüde etkileyen bireyler "*lider*" olarak adlandırılmaktadırlar (Gardner, 2011, s. xiii). Etkili liderlik, vizyonun gerçekleşebilmesi için liderin kendi ve örgütü için atılacak adımları ne şekilde düzenleyeceğini belirlemesidir. Bu, pratik olmayı ve süreci anlamayı gerektirmektedir (Maxwell, 2001, s. 15). Liderlik, hedeflerin başarılmasına yönelik etkilerin uygulanmasını içermektedir (Subašić vd., 2011) ve diğer bir kişinin fikirlerini harekete geçirme ve davranışlarını etkileme yeteneğidir. Bu etki içsel bir güç kaynağı olup, diğer kişileri liderin hedeflerine ulaşmaya yönlendiren, bu sırada bu hedefleri herkesin hedeflerine dönüştüren unsur güçtür (Gitlow, 1992, s. 1). Liderlik güç olmaksızın var olamaz. Bu yüzden, sorumlu liderlik için teorik bir temel oluşturmak adına güç üzerinde derinlemesine düşünülmesi gerekmektedir (Kessler, 2010).

Liderlik araştırmasının tarihi kökleri, farklı liderlik türlerinin küçük gruplar üzerindeki sonuçlarını inceleyen Kurt Lewin'in çalışmasında görülebilir (Lumpe, 2008, s. 8). Çalışma liderlik alanında en çok atıf yapılan çalışma olarak tanımlanmakta (Ledlow & Coppola, 2011, s. 62) ve Lewin küçük grup araştırmalarının babası olarak kabul edilmektedir (McGrath vd., 2000, s. 97; Moreland, 1996, s. 7). Lewin vd. (1939) bir gençlik kulübünde yaptıkları araştırmada liderlik türlerini otokratik, demokratik ve tam serbesti tanıyan (*laissez-faire*) olarak adlandırmışlardır. Otokratik lider, grubunun tüm etkinliklerine önyak olup bu etkinlikleri yönlendirmekte; grubuna genel programı açıklamaktansa çalışmanın her aşamasını her bir üyeye dikte etmektedir. Tam serbesti tanıyan lider, grubundaki üyelere ne yapacakları ve nasıl yapacaklarına karar verme konusunda tam özgürlük tanımakta ve kararlara sadece grup bir şey danışmak istediğinde dahil olmaktadır. Demokratik lider politikanın oluşturulması konusunda tüm grubu tartışmalara davet etmekte, tüm üyelerin programa dair genel bir fikir sahibi olmasını ve her birinin görev ve nihai başarı için ortak sorumluluk paylaşmasını sağlamaktadır.

Güç "*kişinin iradesini başkalarının davranışlarına dayatma olasılığı*" (Weber, 1954, s. 323) ya da "*kişinin iradesini diğerlerine göre asimetrik olarak uygulama takdirine ve araçlarına sahip olması*" (Sturm & Antonakis, 2015, s. 139) olarak tanımlanmaktadır. Sosyal hayat ve yapının kaçınılmaz bir özelliği olan güç (Luecke, 2007, s. 3; Turner, 2005, s. 1), niyeti gerçeğe dönüştürmek için eylemi başlatmak ve sürdürmekte gerek duyulan temel enerjidir. Ve "*bir liderin para birimi*" olarak adlandırılmaktadır (Bennis & Nanus, 2003). Güç, sosyal bir kaynaktır. İyi ya da kötülük, sosyal kazanım ya da sosyal kayıp için kullanılabilir (Davis & Blomstrom, 1971). Nietzsche'nin de belirttiği gibi güç arzusu temel bir insan güdüsünü yansıtmaktadır (Clark, 2005, s. 739; Wrong, 2009, s. xxiii). Güç evrensel bir deneyimdir. Hemen hemen her yetişkin kişi büyük ya da küçük ölçüde, kısa ya da uzun bir zaman süresince onu elinde bulundurmaktadır (Berle, 1967, s. 37-38). Herkesin bir gücü olduğu halde herkes sahip olduğu gücü kullanamamaktadır. Güç kapasite ve potansiyeldir (Robbins & Judge, 2013, s. 420). Başarılı liderler bir şekilde hem güç elde etmeyi hem de bu gücü büyük bir amaç için kullanmayı başarmaktadırlar (Coutu, 2006). Güç, sonlu değildir, artabilir. Ancak bu artış kendiliğinden gerçekleşmez (Cuellar & Forbes Coaches Council, 2018). Güç sahibi olan kişiler, gücü elde tutma ve artırma motivasyonuna sahiptirler (Leheta vd., 2017, s. 452). Kişilerin gücü elde etmek, elde tutmak ve kullanmak için geliştirdikleri taktikler ve stratejiler toplumun her alanına

yerleşmiştir (Artan, 2000, s. 281). Gücün, diğerlerini etkileme kapasitesi ile eşdeğer olduğu kabul edilmektedir. Bu etkiler, otorite, uzmanlık, politik etki ve karizmanın kullanılmasıyla sağlanmaktadır ve bu unsurların her biri farklı etkilere sahiptir (House'dan akt. Bass, 1990). Etkinin liderlik sürecinde bu denli merkezi bir şekilde yer alması, gücü liderliğin esaslarından biri yapmaktadır (Turner, 2005). Çünkü güç, başkaları üzerinde bu tür bir etkiye sahip olmanın ana yolunu temsil etmektedir (Bass, 1990; Day & Antonakis, 2011) ve liderlere geleceği şekillendirme imkânı sağladığı için önemlidir (Reffo & Wark, 2016, s. 85). Yönetici pozisyonunda olan herkes teorik olarak güce sahiptir, ancak bu gücün ne kadar iyi kullanıldığı bir kişiden diğerine farklılık göstermektedir. Liderler, gücü hem sahip oldukları pozisyonlar hem de kişisel nitelikleri sebebiyle elde etmektedirler (Schermerhorn, 2013, s. 353). Literatürde güç ve liderlik hakkında açık bir teori olmamasına rağmen, güç insanların genellikle liderlikle ilişkilendirdiği bir kavramdır. İnsanların hem iyi hem de kötü kabul edilen liderleri ve liderlik pozisyonundaki kişileri başkalarına hükmeden bireyler olarak görmesi yaygın bir kanıdır ve bunun sonucunda, güç genellikle liderlik ile eşanlamlı olarak düşünülmektedir (Northouse, 2016, s. 10).

Yapılan araştırmaların sonuçları liderlerin ve takipçilerin etkileşimde bulunduğu sosyal bağlamda gücün önemli rolünü vurgulamaktadır (Chi & Ho, 2014). Öncelikle güç elde etmeyen bir kişi liderlik yapamaz ve gücü nasıl kullanacağını bilmeyen hiçbir lider büyük bir lider olamaz. Ancak bu iki becerinin bir arada bulunmasına nadir rastlanmaktadır. Gücü toplamakta becerikli olan hırslı, alaycı oyuncunun mizaç ve davranışı çoğu zaman bu gücle harika şeyler başarabilen cesur ve yaratıcı vizyonerlerle farklılık göstermektedir. İhtiyaç duyulan güç miktarı ve kullanılan başarısı ya da başarısızlığı, gücün kullanım amacı, uygulanma bağlamı ve uygulayan liderin becerisine bağlıdır (Coutu, 2006; Truitt, 2010, s. 205). Bir liderin gücü, bir gruba standartlar, limitler ve sınırlar getirme ve üyelerden ödül kazanmaya ya da zararı önlemeye dair beklentilerin neler olduğunu belirleme yeteneğine yansımakta ve bu tür kuralları uygulama yeteneğine dayanmaktadır (Bass, 1990). Güçlü liderler genellikle son derece ikna ediciler ve başkalarını amaçlarına inanıp destek vermeleri konusunda kolayca etkileyebilirler (Giang, 2013). Yapılan çalışmalar, grup düşüncesini, daha az güç sahibi olan bireylerdence daha fazla güç sahibi olanların etkilediğini ortaya koymaktadır (Ziller, 1955).

Liderlerin takipçileri üzerindeki gücün miktarı sınırsız değildir. Aynı zamanda liderler takipçileri üzerindeki kullanabilecekleri gücün kaynakları ya da temelleri bakımından da farklılık göstermektedirler. Literatürde en çok atıfta bulunulan güç modeli olan çalışmalarında (Jex & Britt, 2014, s. 400) French ve Raven (1959, s. 262-268) gücün kaynağı ne kadar kuvvetliyse gücün o denli kuvvetli olduğunu belirtmişler ve gücün kaynaklarını biçimsel (resmi) ve kişisel güç başlıkları altında toplamışlardır. Biçimsel (resmi) güç zorlayıcı güç, ödül gücü ve yasal güçten ileri gelebilmekteyken, kişisel güç uzmanlık gücü ya da kişisel güçten kaynaklanabilmektedir.

Çocukları oyun oynadıkları sırada belli bir süre boyunca izlemiş olan herkes, çocuklarda güç kullanımını çok açık bir şekilde gözlemleyebilecektir. Günlük yaşamlarının çoğunda güçsüz olan çocuklar, bu oyunlarda anne, baba, öğretmen, polis memuru, kral, kraliçe ve kahraman gibi güç ile desteklendiklerine inandıkları rolleri üstlenirler. Yırtıcı hayvanlar ve av hayvanları ilişkisinin farkına vardıklarında, hayvanlar üzerine olan oyunları bile güç arzusu ile şekillenmekte, bir dinazor ya da aslan olmayı bir zebra olmaya tercih etmektedirler. Benzer şekilde, bebeklerle, küplerle ve diğer oyuncaklarla oynadıklarında aynı kendi kaderlerinin ebeveynleri ve diğerleri tarafından belirlendiği gibi, kendilerini bu küçük oyuncak yaratıklarına ne olacağına karar veren küçük tanrılar olarak görürler. Golding, çocuklardaki bu eğilimi görerek, "*Sineklerin Tanrısı*" isimli romanında bunun bir örneğine yer vermektedir (Olsen, 2000). Bu çalışma,

Golding'in "*Sineklerin Tanrısı*" isimli romanında liderlik ve güç savaşımının ne şekilde işlendiğini ele almaktadır.

Romandaki Ana Karakterler

Romanda savaş nedeniyle tahliye edilen kişileri taşıyan bir uçak vurularak Pasifik Okyanusu'nda bir adaya düşmüştür. Kazada yetişkin yolcuların hepsi hayatını kaybetmiş ve sadece çocuklar kurtulmuştur. Bu çocuklar arasında öne çıkan karakterler Ralph, Jack, Domuzcuk, Simon, Roger, Sam ve Eric, Küçükler olup romandaki bir diğer ana karakter de Sineklerin Tanrısı'dır. Sineklerin Tanrısı'ndaki ana karakterler sembolik öneme sahiptir ve onlar aslında çevremizdeki insanlardan çok da farklı değildir (Li & Wu, 2009).

Ralph: Ralph adadaki en büyük çocuklardan biridir ve adada yaşanan olaylar dizisinin çoğunda lider olmaya devam etmektedir. Kolayca seçilmiş bir lider olmasına rağmen, hala Domuzcuk'un zekâsının yardımına ihtiyaç duymaktadır. Ralph'in adada rasyonel bir düzen kurmak konusunda gerçek anlamda psikolojik ve fiziksel bir mücadeleye girişmiş olması okuyucunun Ralph'e odaklanmasına neden olmaktadır. Medeniyet ve demokrasinin temsilcisi olan Ralph, kurallara göre yaşamakta, sakin bir şekilde hareket etmekte, ahlaki kurallara uymakta ve grubun refahına değer vermektedir. Bir lider olarak hareketleri, okuyucuyu vahşi doğada kendi kendilerine bakmaya terk edilmiş çocuklar arasında bile pratiklik ve nezaketin var olabileceğine dair umut olduğuna inandırmaktadır. Ralph, medeniyet ve demokrasi içgüdüsünden hareketle, adadaki bütün çocuklar için medeni bir ütopya² kurmak istemektedir. Denizkabuğunu üfleyerek ıssız adaya dağılmış olan çocukları davet eden Ralph, hukuk, düzen ve demokrasi düşüncelerini ortaya koyarak, çocuklara kendilerine oylama yoluyla bir lider belirlemelerini önermektedir. Lider seçildikten sonra konuşma kurallarını belirler. Ralph, diğer çocukların refahı için endişe duyan tek kişi olmasına ve medeniyet içgüdüleri diğerlerinden daha uzun süre hayatta kalmasına rağmen, sorunlarla karşılaştığında sağlam ve kararlı değildir. Lider olduğu için, geçen bir geminin görebileceği düşüncesiyle dünyaya bir işaret göndermeye çalışmakta ve bir ateş yakarak adadan kurtulmanın bir yolunu aramakta kararlıdır. Ancak bir canavarın ortaya çıkmasıyla, birden umutsuzluğa kapılmaktadır. Adada yaptığı keşiflerden sonra korkusu zekâsını engellemekte ve işaret dağın tepesi yerine sahilde bir kayanın üzerine alınmaktadır. Jack otoritesine meydan okuduğunda, Ralph sert bir karşı saldırıda bulunmaz, hatta lider pozisyonundan vazgeçmek ister. Ralph'in Jack'in şölenine ve Simon'a yönelik şiddete katılması, kötülüğe yenilmenin aslında ne kadar kolay olduğunu göstermektedir.

Jack: Jack, Ralph'in en güçlü rakibidir. Adaya ilk düştükleri zaman koro üyelerinin lideri olan Jack, adada da çocukları denetlemek istemekte ve acımasız bir diktatörlük örneği sergileyerek kitabın son bölümünde gözü dönmüş avcılarının elebaşı haline gelmektedir. Jack, sahip olduğu kuvvetli irade ve aşırı kendini beğenmişliği yanı sıra romandaki vahşilik ve şiddet içgüdüsünün baş temsilcisidir. Büyük bir bıçak taşımaktadır ve neredeyse hiçbir anlaşmazlıkta sözünden dönmemektedir. Bir avcılar ordusuna sahip olmak ve orada kural koyucu olmak onu heyecanlandırmaktadır. Çünkü bu kuralları çiğneyenleri cezalandırmanın hazzının beklentisi içerisinde. Ancak gruptan ayrılan, diğerlerini kendisinin grubuna katılmaya zorlayan ve gittikçe daha da kötüleşen biri olarak kuralları asıl çiğneyen Jack'in kendisidir. Adadaki bazı çocukların, diğerlerine karşı gerçekleştirdikleri ağır suçların asıl sorumlusu odur. Avcılara sadece domuzları öldürmekte değil, aynı zamanda Simon, Domuzcuk ve neredeyse Ralph gibi arkadaşlarını öldürmekte de liderlik eder. Kötülüğün ne kadar kolay güç kazandığını göstermektedir.

² Ütopya: Gerçekleştirilmesi imkânsız tasarısı veya düşünce (Türk Dil Kurumu, 2020).

Domuzcuk: Domuzcuk, adadaki çocuklar arasında en entelektüel olanıdır. Duygusal olarak hassas ve fiziksel olarak güçsüz bir çocuk olan Domuzcuk, aşırı kiloludur ve astımı vardır. Yüzmeyi bilmeyen Domuzcuk, adada gözlük takan tek çocuktur. Fiziksel özelliklerden dolayı eninde sonunda alt edilmektedir. Çoğu zaman, bir durumun diğerlerince algılanamayan doğal yararları ya da tehlikelerini sadece o algılamaktadır. Bununla birlikte, dış görünüşü ve tavırları nedeniyle, genellikle diğerlerince ciddiye alınmamaktadır. Her ne kadar çok zeki olsa da, diğerlerinin kötülüğünü yanlış değerlendirmekte ve onlarla mantıklı bir şekilde konuşulabileceğine inanmaktadır. Kitabın ilerleyen bölümlerinde vahşiler Domuzcuk ve Ralph'i sürgün ettikleri için, bu iki çocuk yakın arkadaş olurlar. Domuzcuk, sonunda Roger tarafından üzerine atılan büyük bir kaya altında kalarak öldürülmektedir.

Simon: Simon, romanda benzersiz bir karakterdir. Duyarlı ve sessiz bir çocuk olan Simon, Ralph ve Jack arasındaki güç mücadelelerinde büyük ölçüde taraf olmamaktadır. Sadece işini yapmakta ve diğerlerinden daha zayıf olan Küçükler'in bir arkadaşı olarak kalmaktadır. Simon yalnız zaman geçirmeyi sever, cesurdur, eli açıktır ve insanlığı anlamaktadır. Simon, dünyaya dair bir azizinkine benzer bir vizyona sahiptir. Adadaki çocuklardan Sineklerin Tanrısı ve dağdaki canavar hakkındaki gerçeği anlamaya çalışan tek çocuk Simon'dır. Bu bilgiyi diğerlerine iletmeye çalıştığı sırada, canavarın kendisi ile karıştırılır ve öldürülür.

Roger: Roger, canavarı aramak için Jack ve Ralph ile dağa tırmanabilecek kadar cesur bir çocuktur. Jack'in en yakın arkadaşıdır ve sürekli olarak liderinin yanındadır. Diğerlerinin aksine, kötü yönünün ortaya çıkması için Jack'e ihtiyacı yoktur. Medeni davranışı terk ederek sadist iradesini zayıf varlıklar üzerinde uygulamak konusunda en ufak bir bahane onu harekete geçirebilmektedir. Küçükler'e zorbalık yapar ve daha sonra Domuzcuk'u öldürür.

Sam ve Eric: Sam ve Eric ikiz kardeşler ve sanki birbirlerinden farksızlarmış gibi hareket etmektedirler. Birbirlerinin düşüncelerini bilirler, birbirlerinin cümlelerini tamamlarlar ve hep bir aradadırlar. Romanın sonuna kadar Ralph'e yakın durmaktadırlar. Jack yerine Ralph'in arkasında oldukları sürece, okuyucu hala mantıklarını yitirmediklerine dair ümidini korumaktadır. Ancak sonunda Jack'e itaat etmek zorunda kalırlar ve Ralph avcılardan kaçıp saklandığı bir sırada, saklandığı yeri avcılara bildirirler.

Küçükler: Küçükler, her biri yaklaşık altı yaşlarında olan adadaki en küçük çocuklara verilen genel isimdir. Bu çocukların hiçbirisi kendine özgü bir kişiliğe sahip değildir. Adada vakitlerinin çoğunu oyunlar oynayarak geçiren bu çocuklar, bir yandan da korku dolu fanteziler ve kâbuslar ile boğuşmaktadırlar. Henüz çok küçük oldukları için, adadaki işlere katkıları çok azdır ve bir dereceye kadar ilgilenilmeye ihtiyaç duymaktadırlar. Bu çocuklar büyük oranda çaresiz oldukları için, okuyucu ana karakterleri, küçük çocuklara yardım etme çabaları konusundaki yetersizlikleri ile yargılayabilmektedir.

Sineklerin Tanrısı: Jack'in grubu tarafından avlanan büyük bir domuzun, kafasının bir mızrağa geçirilerek adada sergilenmesi sonucu grup üyeleri yüzlerini boyamak, orada ayinler yapmak ve hatta bu domuz kafasına kurbanlar vermeye başlamışlardır. Bu domuz kafasının sembolize ettiği "Baelzebub" yani İbranice "Ba'al Zevuv"un Yunan alfabesiyle yazılmış hali, Sineklerin Tanrısı (Winckelmann, 2010) ya da bazı Yeni Ahit metinlerinde tasvir edildiği gibi, gübre tanrısı ya da sinek basmış gübre yığını anlamına gelmektedir. Bu itibarla, o kötülüğün simgesidir ve insanın bir parçası olan canavardır. İnsan akıl ve anlaşmayı reddederse, içinde sadece vahşet ve kuvvet kalacaktır. Çocuklar sineklerdir. Tanrıysa her insanın Jack'in, Roger'ın, özel durumlarda Ralph ve Domuzcuk'un hatta her birimizin içindeki canavardır, kötülüktür, anlamsız tutkudur (Bayrak, 2016; Spitz, 1970, s. 28).

Sineklerin Tanrısı'ndaki Güç Unsurları

Golding, Sineklerin Tanrısı'nda modern çağın güç konusundaki iştahına dair açmazları toplumsal, ekonomik ve politik yönleriyle tanımlamış ve bunun için birtakım semboller kullanmıştır (Nisar, 2018). Romanda, medeniyet ve barbarlık arasındaki mücadelenin analiz edilebilmesi için "güç" konusu merkezleştirilmekte, demokrasi medeniyetin ana bir faktörü olarak ve totaliterlik³ de barbarlık ya da vahşiliğe karşılık gelerek kullanılmaktadır (Nelson, 1963, s. 5). Adadaki çocuklar yetişkin dünyası ve onun savaşan güçlerini sembolize etmektedirler (Kundu, 2006, s. 240). Hobbess'in de (1997, s. 48) belirttiği gibi "Bir kişinin sahip olduğu güç, onun gelecekteki muhtemel bir iyiyi elde etmek için bugün sahip olduğu araçlardır". Adada güç; fiziksel güç, bilgi, boyut, güzellik, içgörü, para birimi (adada, para birimi domuz etidir) ve arkadaşlık olarak kullanılmaktadır. Herkes, bazı durumlarda, bu araçlardan en az birini kullanarak üstünlük sağlamaya çalışmaktadır (Olsen, 2000).

Romanın ilk bölümü, yanlarında ebeveynleri, öğretmenleri ya da başka bir yetişkin otorite olmaksızın bir adada mahsur kalmış olan bir grup erkek çocuğun arkadaşlığı üzerine sıradan bir macera öyküsü olduğu izlenimini vermektedir. Çocuklar için ada, adeta dünya üzerinde bir cennettir (Friedman, 1997, s. 65). Suda oynarlar ve kolaylıkla yiyecek meyve ve içecek tatlı su bulabilirler. Fakat yaşça en büyük iki çocuk olan Ralph ve Jack arasındaki liderlik çekişmelerinin kontrolden çıkmasıyla, ada gerçek bir cehennem dönüşür (Olofsson, 2009, s. 3).

Romadaki güç sembollerinden ilki denizkabağudur. Kabağı Domuzcuk bulmuştur. Domuzcuk daha önce de bu kabağın benzerlerini gördüğü için, kabağın içine hızlıca üflendiğinde yüksek bir ses çıkartabileceğine dair bilgi sahibidir. Domuzcuk, kabağın çıkarttığı sesin adadaki çocukları toplantıya davet eden bir işaret olmasını ve bu toplantılarda denizkabağın elinde tutan kişinin konuşma hakkına sahip olması fikrini ortaya atar. Bu fikir tüm çocuklar tarafından kabul edilir. Denizkabağınun gerçekte sahip olduğu güç, romanda Golding (2008, s. 20) tarafından Ralph'in lider olarak seçilmesinden sonraki durum "Farkına varmadıkları halde onu seçmek istemelerinin gerçek nedeni denizkabağıydı. Bu büyük şeytanminaresini seslendiren, çabucak kırılacak bu güzel şeyi kucağında tutup onları kayalıkta bekleyen çocuğun bir ayrıcalığı vardı." sözleriyle açıkladığına açıkça ortaya çıkmaktadır. Çocuklar denizkabağınun ellerinde tutarak güç kazanmaktadırlar. Bu kuralı Ralph Domuzcuk aracılığıyla koymuştur. Herkes denizkabağı ile serbest konuşma hakkına sahip olduğu için denizkabağı demokrasinin temel bir özelliği olan hukuk ve düzen anlamına gelmektedir. Domuzcuk ve Ralph'in denizkabağınun "bir medeniyet aracı" haline getirmeleri sonucunda denizkabağı "parlamentar düzenin sembolü" haline gelir (Olsen, 2000, s. 6).

Romanda bir diğer güç simgesi de adada uyarı ateşi yakılabilmesini sağlayan yegâne araç olduğunu için Domuzcuk'un gözlüğüdür. Gözlüğü kullanma fikri ilk kez Ralph'in aklına gelmiştir. Domuzcuk Ralph'in yanında yer aldığı için, bu şekilde güç Ralph'in eline geçmiştir ve Ralph'e Jack'e karşı bir üstünlük elde etmiştir. Daha sonra Domuzcuk'un gözlüğünü çalarak gücü ele geçiren Jack, romanın daha sonraki bölümlerinde Domuzcuk'u öldürmekte ve Ralph'in demokratik gücü üzerindeki üstünlüğünü ortaya koymaktadır. Romanda Domuzcuk, akıl ve mantığı sembolize ettiği için, adadaki tek gözlüklü çocuk olarak ona ait bu özelliğin çalınması, vizyonu ya da zihninin körleştirilmesi olarak yorumlanabilir. Başka bir deyişle, Domuzcuk'un gözlüğünü çalma eylemi, halkın gücü için zorunlu olan mantık ve mantık gücünün sona ermesini

³ Totaliter: Demokratik hak ve özgürlüklerin baskı altında tutulduğu, bütün yetkilerin bir elde veya küçük bir yönetici grubunun elinde toplandığı demokratik olmayan (devlet düzeni), bütüncül. Totaliterlik: Totaliter olma durumu, bütüncüllük (Türk Dil Kurumu, 2020).

yansıtmaktadır. Jack'in Domuzcuk'un gözlüğünü çalmasının tek amacı avladıkları domuzların etini pişirmektir. Ancak bu eylem sadece Domuzcuk'un görme yeteneğini kaybetmesiyle ve bu şekilde daha savunmasız hale gelmesiyle değil, aynı zamanda bu sırada uyarı ateşini yanık tutma görevlerini ihmal ettikleri için, ada çevresinden geçen bir kurtarma gemisinin dikkatini çekmek konusunda diğerlerine verdiği umudun kaybolmasıyla da sonuçlanmaktadır (Bruns, 2009).

Romanda yiyecek, dans, av şölenleri gibi diğer unsurlar, adada var olan iki grubun ekonomik güç kaynakları için mücadele ettiğini göstermektedir. Adaya düştükleri andan itibaren çocuklar ağaçlardan topladıkları meyveler ve tuttıkları balıklarla beslenmektedirler. Adanın liderliğine oynayan Jack, çocukları etkilemek adına bir domuz avlar ve çocuklara meyveler ve balık yanı sıra et yeme imkânı sağlar. Böylece hem diğerlerinin gözünde üstün bir hale gelmiş, hem de avlayıp pişirdiği domuzun etini ona ikram ederek onların hayranlıklarını kazanmıştır. Herkes böylesi cömert bir liderin yanında yer almak ister. Domuz eti yemek, dans etmek ve yüksek sesle şarkılar söylemek her ne kadar lüks yaşamı simgeliyor gibi görünse de, aslında doğanın ve kaynakların çürümelerini göstermektedir. Çocukların et konusundaki iştahları zayıflık halini alır ve böylece domuz eti çoğunu Jack'in grubuna çeker. Ralph bu şekilde gücünü ve çocuklar üzerindeki denetimini kaybeder. O, çocukların kendilerine verilen görevlere odaklanmalarını isterken çocuklar Jack için çalışmayı tercih ederler ve Jack, bunun karşılığında onlara domuz eti yeme imkânı sunar. Jack, domuz avları ve sonrasında çocukları etkilemek adına birtakım stratejiler uygular. Jack'in otoritesinin temellerini av törenleri oluşturmaktayken, Jack Ralph'e göre daha iyi ve ikna edici bir konuşmacı olmasıyla da dili bir silah olarak kullanmaya başlar. Böylece Ralph'ten daha etkileyici bir lider haline gelir. Domuz avı sonrasında bir çeşit ritüele dönüştürülen av oyunları da oyun oynamaya hevesli olan çocuklar için Jack'in bir lider olarak çok daha cazip hâle gelmesine sebep olurlar (Aşkaroğlu, 2016; Nisar, 2018).

Berle'nin (1967, s. 37-38) "*Güç evrensel bir deneyimdir. Hemen hemen her yetişkin kişi büyük ya da küçük ölçüde, kısa ya da uzun bir zaman süresince onu elinde bulundurmaktadır*" sözlerinde de vurguladığı gibi, romandaki ana karakterlerin hemen hemen hepsi bir şekilde doğuştan bir güce sahipmiş gibi görünmektedirler. Bir toplum içinde var olan farklı güçlerin somut örnekleri olarak adlandırılabilirler. Golding, demokratik gücü Ralph ile otoritäre güçü ise Jack ile ilişkilendirmiştir. Vahşi doğanın temsili figürü olarak Jack, Ralph lider olarak seçildiği zaman öfkelenmekte, gücü herşeyden daha fazla istemektedir (Bacha & Rahman, 2013; Xiaofang, 2017, s. 309; Xu & Zou, 2018, s. 34). Simon, spiritüel gücün romandaki temsilcisiyken, Roger kaba kuvvetin somut bir dış vurumunu, Domuzcuk da entelektüel gücü temsil etmektedir. Romanda gerçekleştirilen en vahşi eylem, itici bir karakter olan Roger'ın Domuzcuk'u öldürmesidir. Domuzcuk'un Roger tarafından öldürülmesi, entelektüel gücün acımasız güce karşı koyamayacağı anlamına gelmektedir (Bacha & Rahman, 2013).

Sineklerin Tanrısı'ndaki Liderlik Özellikleri

Liderler bir grubun içerisinde aynen biçimsel olarak atanmış gibi aniden ortaya çıkabilmektedirler (Robbins & Judge, 2013, s. 376). Ortaya çıkan liderlik türü sadece gruba değil aynı zamanda eldeki görevin doğasına da bağlı olacaktır (Kellerman, 2004, s. 18).

Romanda adaya ilk düştükleri zaman aslında bir liderleri olmayan çocuklar kendilerini bir anlamda tam serbesti tanıyan yönetim şekli içinde bulmuş ve hızlıca kendi liderlerini belirlemişlerdir (Child, 2007, s. 467). Ralph ve Jack, adada sergiledikleri davranışlarıyla iki farklı liderlik türüne örnek oluşturmaktadırlar (Raven & Rubin, 1976, s. 388). Çocuklar adaya düştükleri zaman ilk seçilen lider olan Ralph demokrasiyi temsil

etmektedir. Çocukların adada birlik içinde kalması için çabalamakta ve bir uçak ya da gemi tarafından görülerek kurtarılmasını umuduyla adanın bir tarafında sürekli yanar vaziyette bir ateş bulundurmak gibi fikirleriyle diğerlerine yol göstermektedir. Tüm kararlarında Domuzcuk'a danışmaktadır. Ancak sonunda adadaki çocuklar üzerindeki kontrolünü ve liderliğini kaybetmektedir. Otokratik bir lider olarak Jack, demokratik değerlerle ilgilenmemekte, sadece güç sahibi olmak ve bu şekilde adadaki diğer çocukları kontrol edebilmek istemektedir (Kinkead-Weekes & Gregor, 2001, s. 26). Domuzcuk romandaki en zeki karakterlerden biri olmakla birlikte görünüşü nedeniyle diğer çocuklar arasında alay konusu olmaktadır. Bu yüzden de çocuklardan hiçbiri onu lider olarak seçmeyi düşünmemektedir.

Romanda denizkabağı demokrasiyi temsil etmekteyken, bıçak ve mızrak Jack ve fikirlerine karşı olanları tehdit etmek için öfke işareti olarak terör ve korkuyu yaymaya hizmet etmektedir. Golding, bu sembollerle barış ve medeniyetle sonuçlanacak olan demokrasi altındaki otoriteyi ve mutlak yıkımla sonuçlanacak olan korku ve terör altındaki totaliterliği vurgulamaktadır (Özçelik, 2015, s. 54).

Sineklerin Tanrısı nesiller boyu çocuklar, edebiyatseverler, düşünürler, iş dünyasındaki liderler ve siyasi liderler tarafından tekrar tekrar okunmuştur (Malala, 2017). Okuyuculara politik mücadelelere dair bir perspektif yanı sıra liderlikte somut sonuçlara yol açan icraatların esas olduğuna dair bir öğreti sunmakta olan bu romanı tüm liderlerin okuması önerilmektedir (Bacharach, 2013).

Sonuç

Golding'in romanları "*sembolik yapılar*" olarak tanımlanmaktadırlar (Hynes, 1964). Romanda yer alan sembolik unsurlar analiz edildiğinde, romanda güç ve masumiyet ikilemi yanı sıra kişilik ve güç üzerinde de durulduğu söylenebilir. Çocukların onlara rehberlik edecek ya da etkinliklerini denetleyecek herhangi bir yetişkin olmaksızın ıssız bir adaya düşmüş olmaları, geçmiş otoritelere başvurmadan küçük bir toplum kurma gücüne sahip olduklarına dair bir durumu temsil etmektedir (Wilson, 2011, s. 2606). Her ne kadar çocukların saf ve masum oldukları varsayılıyor olsa da romanda çocukların lider olabilmek ve gücü elde edebilmek adına ne kadar ciddi otorite savaşları verebilecekleri görülmektedir.

Romanda insanların iktidar ve başkaları üzerinde egemenlik kurma arzusu vurgulanmakta ve bu arzunun onları ne denli yozlaştırdığı ortaya koyulmaktadır (Anoosheh & Oroskhan, 2018, s. 169). Güç, özünde iyi ya da kötü değildir. Kişiler güce anlam yükleyerek onu nasıl kullanacaklarına ve diğerlerinin onu kullanımına nasıl karşılık vereceklerine dair seçimler yapmaktadırlar. Sonuçta güç bir sorumluluktur ve bireye, takipçilerine ve mevcut duruma bağlıdır (Lipkin, 2013, s. 34). Guardini'nin (1961) "*Güç kendi içinde ne iyi ne de kötüdür; niteliği onu kullanan kişi tarafından belirlenir. Dolayısıyla güç, iyi ve pozitif için bir olasılık olduğu kadar, yıkım ve kötülük için de bir tehdittir. Tehlikenin, gücün büyümesiyle birlikte artmakta olması, ne yazık ki bir gerçektir.*" sözlerinde de vurguladığı gibi, gücün kaynakları ve araçları, aynı zamanda yıkımın da kaynakları ve araçlarını oluşturmaktadır. Bu, romandaki ana karakterlerin trajik bir şekilde gerilim yaşamaları konusunda da geçerlidir. Çünkü kişiler yenilmeleri en zormuş gibi görünürken aslında aynı zamanda en savunmasız hallerinde de olabilmektedirler (Tiger, 1963, s. 130).

Liderliğin tüm türleri gücü kullanmalıdır. Liderlikteki ana güç meselesi gücün kullanılıp kullanılmayacağından ziyade akıllıca ve iyi kullanılıp kullanılmayacağıdır (Gini, 2004: 36). Kişiler korku, hırs ve güç arzusu sebebiyle yozlaşmaktadırlar. Bu, Golding'in romandaki ana karakterlerin kişiliklerini tasvir ederek öne sürdüğü temel insan eğiliminin bir yönünü oluşturmaktadır. Romanda hem Ralph hem de Jack, iktidar

arzusunun bir sonucu olarak yaşamlarına hızlı bir şekilde yerleşen gerilim nedeniyle yozlaşmaktadırlar (Anoosheh & Oroskhan, 2018, s. 168; Haldar, 2006). Bu da Lord Acton'ın "Güç yozlaştırır" (Dowswell, 2005, s. 4), Shelley'in "Güç, kasvetli bir bulaşıcı hastalık gibi, dokunduğu her şeyi bozmaktadır" ve Leibniz'in "Daha fazla güce sahip olanlar, daha fazla günah işlemekten sorumludur; geometride hiçbir teori bundan daha kesin değildir" (Lewis, 2000, s. 1) sözlerinin ne denli doğru olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Gücün kişileri yozlaştırabilmesi gerçekten mümkündür; bununla birlikte, kalpten yozlaşmış olan kişilerin gücü arayabilmeleri de aynı şekilde mümkündür (Bendahana vd., 2015, s. 101).

Romanda aynı zamanda adadaki çocukların çoğunun kaçınılmaz bir biçimde gücün yörüngesinde oldukları üzerinde durulmaktadır. Bu bulgular Fiske'nin (1993, s. 624) gücün göz kamaştırıcı olduğu ve kişilerin güç sahiplerine dikkat gösterdikleri iddiasıyla ve Pfeffer'in (2010, s. 90-91) gücü olan ve bu gücü kullanmaya istekli olan kişilere diğerlerinin yakın olmak istedikleri ve bunun sadece güç sahibi olan kişinin kendilerine zarar vermesinden korktukları için değil, aynı zamanda güce ve başarıya yakın olmak isteklerinden de kaynaklandığı iddiasıyla uyumluluk göstermektedir.

Adadaki çocukların Domuzcuk'u lider olarak seçmeyi hiç düşünmemelerinden yola çıkarak zekayı ödüllendirmedikleri ve romanın sonunda Ralph'in liderliğinden Jack'in liderliğini kabul etmelerinden yola çıkarak da makul bir lider yerine korktukları şeylerden onları koruyabilecek güçlü bir lidere sahip olmak istedikleri söylenebilir.

Roman insandaki ilkel içgüdüler ve insanların vahşiliğini göstermekte ancak insanların bu temel içgüdülerin üstesinden gelmek için yasalar ve yapılara gereksinimleri olduğunu göstermektedir. Adalet arayışının insanın şiddet içeren içgüdülerine doğal bir tepki olduğu söylenebilir. Golding'in Nazi soykırım sırasında Nazilerin sürdürdüğü vahşeti takiben yazdığı bu roman, adaletin insan adaletsizliklerine tepki olarak ortaya çıkan bir insan yapısı olduğunu hatırlatmaktadır (Weisheit & Morn, 2015, s. 229). Bir başka deyişle roman insanın tabiatında var olan vahşiliğin zorunlu toplumsal normlar tarafından gizlendiğini öne sürmektedir. Normlar ortadan kaldırıldığında, kıran kırana mücadeleye geri dönülmektedir. İnsanlar aynı romandaki hırstan deliye dönmüş çocuklar gibi liderlerin altını oymak istemektedirler (Lubans Jr, 2010, s. 36). Romanın sonunda diğer çocuklar Ralph'i öldürmek için peşine düşerler. Ralph ormana doğru kaçar. Çocuklar, bütün ormanı ateşe verirler. Ralph'in artık kaçacak bir yeri kalmamıştır. Sahilde kapaklanarak yere düşer, artık sonunun geldiğini düşünmektedir. Adadaki yangının dumanlarını fark eden askeri bir gemi ve gemideki deniz subayları adaya gelirler. Subaylar önce Ralph'i, daha sonra da yüzleri boyanmış ve ellerinde mızraklar tutan çocukları görünce dehşete kapılırlar. Çocuklar, liderlik ve güç savaşımı adına neler yaptıklarını ve o sırada nasıl birer yaratığa dönüştüklerini o sırada fark ederler. Romanın güç ve liderlik üzerine bir diğer vurgusu da toplumda demokratik liderliğe ve aklın sağduyusuna sahip kişilerin oranının oldukça az olduğudur.

DeMott'un da (1989, s. 134) belirttiği gibi hangi disiplinden ya da meslekten olursa olsun herkesin güçlü ve kapsayıcı bir kültüre katılarak, özellikle de edebi sanatlarda görülebildiği gibi yaratıcı düşüncenin son derece değerli bir rehber olduğunu fark etmesi önem arz etmektedir. Bu çalışma için seçilmiş olan bu roman çalışma bulgularında da belirtildiği gibi "eğitici" olmasının yanı sıra sürükleyiciliği, dilinin akıcılığı, anlatımının çekiciliği ve olaylarının olağanüstülüğü sebebiyle herkesin okuması ve kitaplığında bulundurması gereken nadir başyapıtlardan biridir.

KAYNAKÇA

- ANOOSHEH, S.M., OROSKHAN, M.H. (2018). William Golding's Lord of the Flies: A satirical analysis of fantasized dystopia, *International Journal of English Language & Translation Studies*, 6(2), 163-171.
- ARTAN, İ. (2000). Örgütlerde güç kullanımı ve kaynakları. Z. Aycan (Ed.), *Akademisyenler ve profesyoneller bakış açısıyla Türkiye'de yönetim, liderlik ve insan kaynakları uygulamaları* içinde (281-308). Ankara: Türk Psikologlar Derneği.
- AŞKAROĞLU, V. (2016). Sineklerin Tanrısı: İnsan özünün ve diktatörlük çağının anlatısı, *ZfWT*, 8(1), 357-371.
- BİLİR ATASEVEN, F., TAŞ, S. (2014). Distopya Edebiyatı ve Çeviride Bir Yöntem Olarak Metinlerarasılık, *LITTERA Edebiyat Yazıları- Çeviribilim Özel Bölümü*, 35,137-149.
- BABB, H.S. (1965). Four passages from William Golding's fiction, *Minnesota Review*, 5, 50-58.
- BACHA, M.S., RAHMAN, M. (2013). Thematic evaluation of the novel "Lord of The Flies", *BEST: International Journal of Humanities, Arts, Medicine and Sciences*, 1(3), 73-80.
- BACHARACH, S. (2013, Kasım 12). Why All Leaders Should Read "Lord of the Flies". <https://www.inc.com/samuel-bacharach/why-all-leaders-should-read-lord-of-the-flies.html> [Erişim tarihi 01.05.2020]
- BASS, B.M. (1990). *Bass & Stogdill's handbook of leadership: Theory, research, and managerial applications* (3rd Ed.). NY: The Free Press.
- BAYRAK, E. (2016, Şubat 26). "Sineklerin Tanrısı" ya da insani kötülük üzerine. <http://www.edebiyathaber.net/sineklerin-tanrиси-ya-da-insani-kotuluk-uzerine-emel-bayrak/> [Erişim tarihi 30.09.2018]
- BENDAHAN, S., ZEHNDER, C., PRALONG, F.P., ANTONAKIS, J. (2015). Leader corruption depends on power and testosterone, *The Leadership Quarterly*, 26(2), 101-122.
- BENNIS, W.G., NANUS, B. (2003). *Leaders: The strategies for taking charge*. New York: Harper & Row.
- BERLE, A. (1967). *Power*. New York: Hartcourt, Brace & World.
- BEYES, T., COSTAS, J., ORTMANN, G. (2016). The novel and organization studies, *Organization Studies*, 37(8), 1198-2000.
- BEYES, T., COSTAS, J., ORTMANN, G. (2019). Novel Thought: Towards a Literary Study of Organization, *Organization Studies*, 40(12), 1787-1803.
- BLOOM, H. (2010). Introduction. H. Bloom (Ed.). *Bloom's guides: William Golding's Lord of the Flies* içinde (7-8). New York: Infobase Publishing.
- BRITISH BROADCASTING CORPORATION (2020). Form, structure and language: William Golding's Lord of the Flies is an adventure novel and allegory that uses animal imagery and symbolism to deliver deeper meaning to the reader. <https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zsw7mp3/revision/1> [Erişim tarihi 15.06.2020]
- BRUNS, B. (2009). The symbolism of power in William Golding's Lord of the Flies. Yayınlanmamış Çalışma. Karlstads Universitaet. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:132457/fulltext01> [Erişim tarihi 01.05.2019]
- BRYMAN, A. (1999). *Leadership in Organizations*. S. R Clegg, C. Hardy & W. R. Nord (Ed). *Managing Organizations: Current Issues* içinde (26-42). London: Sage Publications.
- CAMERON, E., GREEN, M. (2017). *Essential Leadership: Develop Your Leadership Qualities Through Theory and Practice*. UK: Kogan Page Limited.

- CHI, N.-W., HO, T.-R. (2014). Understanding when leader negative emotional expression enhances follower performance: The moderating roles of follower personality traits and perceived leader power, *Human Relations*, 67(9), 1051-1072.
- CHILD, D. (2007). *Psychology and the teacher*. New York: Continuum.
- CLARK, M. (2005). Friedrich Nietzsche. E. Craig (Ed.) *The Shorter Routledge Encyclopedia of Philosophy* içinde (725-741). New York: Taylor & Francis Group.
- COHEN, C. (1998). Using Narrative Fiction Within Management Education, *Management Learning*, 29(2), 165-181.
- CONRAD, P. (2009, Ağustos 30). William Golding: The man who wrote *Lord of the Flies* by John Carey. <https://www.theguardian.com/books/2009/aug/30/william-golding-john-carey-review> [Erişim tarihi 28.07.2018]
- COUTU, D. (2006). *Lessons in Power: Lyndon Johnson Revealed*. <https://hbr.org/2006/04/lessons-in-power-lyndon-johnson-revealed> [Erişim Tarihi 01.05.2020]
- CRONIN, T.E. (2009). The Liberal Arts and Leadership Learning. J. T. Wren, R. E. Riggio & M. A. Genovese (Ed.) *Leadership and the Liberal Arts: Achieving the Promise of a Liberal Education* içinde (37-53). New York: Palgrave Macmillan.
- CUELLAR, T., FORBES COACHES COUNCIL (2018, Nisan 18). Five ways to increase your power as a leader. <https://www.forbes.com/sites/forbescoachescouncil/2018/04/18/five-ways-to-increase-your-power-as-a-leader/#4db1b87461a5> [Erişim tarihi 19.11.2018]
- CZARNIAWSKA-JOERGES, B. (1995). Narration or Science? Collapsing the Division in Organization Studies, *Organization*, 2(1), 11-33.
- ÇELİK, E. (2015). Distopik Romanlarda Toplumsal Kurgu, *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 18(1), 57-79.
- DAVIS, K., BLOMSTROM, R.L. (1971). *Business, society and environment: Social power and social response*. New York: Mac Graw Hill.
- DAY, D. V., ANTONAKIS, J. (2011). *Leadership: Past, present and future*. D.V. Day, & J. Antonakis (Ed.). *The Nature of Leadership* içinde (3-28). USA: Sage Publications.
- DE COCK, C., LAND, C. (2005). Organization/Literature: Exploring the Seam, *Organization Studies*, 27(4), 517-535.
- DEMOTT, B. (1989, Mayıs-Haziran). Reading fiction to the bottom line, *Harvard Business Review*, 128-134.
- DOWSWELL, P. (2005). *Dictatorship*. London: Evans Brothers.
- FISKE, S.T. (1993). *Controlling Other People: The Impact of Power on Stereotyping*, *American Psychologist*, 48(6), 621-628.
- FRENCH, J.R.P., RAVEN, B. (1959). The Bases of Social Power. D. Cartwright (Ed.) *Studies in Social Power* içinde (259-269). Ann Arbor, MI: Institute for Social Research.
- FRIEDMAN, L. S. (1997). A Christian interpretation. C. Swisher (Ed.) *Readings on Lord of the flies* içinde (65-74). San Diego, CA: Greenhaven Press.
- GARDNER, H. E. (2011). *Leading minds: An anatomy of leadership*. New York: Basic Books.
- GIANG, V. (2013, Haziran 17). 7 powers leaders can use for good or evil. <https://www.americanexpress.com/en-us/business/trends-and-insights/articles/7-powers-leaders-can-use-for-good-or-evil/> [Erişim tarihi 15.04.2019]
- GINI, A. (2004). Moral Leadership and Business Ethics. J. Ciulla (Ed.) *Ethics: The heart of leadership* içinde (25- 44). Westport, CT: Praeger Publishers
- GITLOW, A.L. (1992). *Being the boss: The importance of leadership and power*. Washington, DC: Beard Books.
- GOLDING, W. (2008). *Sineklerin Tanrısı*. (Çev.) Mina Urgan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

- GRAFSTRÖM, M., JONSSON, A. (2019). Professional blinders? The novel as an eye-opener in organizational analysis, *Culture and Organization*, 25(2), 146-158.
- GREY, C., SINCLAIR, A. (2006). Writing Differently, *Organization*, 13(3), 443-453.
- GUARDINI, R. (1961). *Power and responsibility: A course of action for the new age*. Chicago: Henry Begnery Company.
https://archive.org/stream/powerandresponsi027468mbp/powerandresponsi027468mbp_djvu.txt [Erişim tarihi 01.04.2019]
- GUILLET DE MONTHOUX, P., CZARNIAWSKA-JOERGES, B. (1994). Introduction: Management Beyond Case and Cliché. B. Czarniawska-Joerges & P. Guillet de Monthoux (Ed.) *Good Novels, Better Management: Reading Organizational Realities in Fiction* içinde (1-16). Chur: Harwood Academic Publishers.
- GÜVEN, D.Ç. (2018). Robinsonade Romanlarında Ütopya, Distopya, Mahşer Metaforları ve "Çocuk Edebiyatı" – Robinson Crusoe, Mercan Adası ve Sineklerin Tanrısı, *Folklor/Edebiyat*, 24(95), 135-153.
- HALDAR, S. (2006). *William Golding's Lord of the Flies*. New Delhi: Atlantic Publishers Distributers Ltd.
- HOBBS, T. (1997). *Leviathan*. R. E. Flathman & D. Johnston. (Ed.) New York: W. W. Norton & Company.
- HOLT, R., ZUNDEL, M. (2018). Using Fiction in Organization and Management Research. A. Bryman & D. A. Buchanan (Ed.) *Unconventional Methodology in Organization and Management Research* içinde (45-63). UK: Oxford University Press.
- HYNES, S. (1964). *William Golding 1968 edn. Columbia essays on modern writers, No.2*. New York: Columbia University Press.
- JEX, S.M., BRITT, T.W. (2014). *Organizational Psychology: A Scientist-Practitioner Approach*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- KELLERMAN, B. (2004). *Bad Leadership: What It Is, How It Happens, Why It Matters*. Boston: Harvard Business School Press.
- KESSLER, V. (2010). Leadership and power, *Koers*, 75(3), 527-550.
- KINKEAD-WEEKES, M., GREGOR, I. (2001). *William Golding: A Critical Study*. London: Faber and Faber.
- KNIGHTS, D., WILLMOTT, H. (1999). *Management Lives. Power and Identity in Work Organizations*. London: Sage Publications.
- KOSTERA, M. (2020). *The Imagined Organization: Spaces, Dreams and Places*. UK: Edward Elgar Publishing.
- KREITNER, R. (2009). *Management* (11th Ed.) Canada: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company.
- KUNDU, R. (2006). *New perspectives on British authors: From William Shakespeare to Graham Greene*. New Delhi: Sarup & Sons.
- KÜÇÜKÖZTÜRK, T. (2000). The concept of evil in Joseph Conrad's Heart of Darkness and William Golding's Lord of the Flies. Cumhuriyet Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- LEDLOW, G.R., COPPOLA, M.N. (2011). *Leadership for health professionals*. London: Jones and Bartlett Learning.
- LEHETA, D., DIMOTAKIS, N., SCHATTEN, J. (2017). The view over one's shoulder: The causes and consequences of leader's envy of followers, *The Leadership Quarterly*, 28, 451-468.
- LEWIN, K., LIPPITT, R., WHITE, R.K. (1939). Patterns of aggressive behavior in experimentally created "social climates.", *The Journal of Social Psychology*, 10, 271-299.
- LEWIS, L.S. (2000). *When Power Corrupts: Academic Governing Boards in the Shadow of the Adelphi Case*. New Brunswick, New Jersey: Transaction Publishers.

LI, X., WU, W. (2009). On Symbolic Significance of Characters in Lord of the Flies, *English Language Teaching*, 2(1), 119-122.

LIPKIN, N. (2013). *What Keeps Leaders Up at Night: Recognizing and Resolving Your Most Troubling Management Issues*. New York: Amacom.

LUBANS JR, J. (2010). *Leading from the Middle," and Other Contrarian Essays on Library Leadership*. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited.

LUECKE, R. (2007). *Güç, etki ve ikna – Düşüncenizi kabul ettirin ki hedefiniz gerçeklessin*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

LUMPE, M.-P. (2008). *Leadership and Organization in the Aviation Industry*. Hampshire: Ashgate Publishing.

MALALA, J. (2017, Ağustos 21). Our leaders should read, in particular, 'Lord of the Flies'. <https://www.dispatchlive.co.za/news/opinion/2017-08-21-our-leaders-should-read-in-particular-lord-of-the-flies/> [Erişim tarihi 29.02.2020]

MANOUKIAN, F.O. (2005). Power, Time, Talk and Money: Organizations in Italian Literature. B. Czarniawska-Joerges & P. G. de Monthoux (Ed.) *Good Novels, Better Management: Reading Organizational Realities içinde* (201-235). Chur, Switzerland: Harwood Academic Publishers.

MAXWELL, J.C. (2001). *The power of leadership*. Colorado Springs, CO: Honor Books.

MCCRUM, R. (2015, Şubat 16). The 100 best novels: No 74 – Lord of the Flies by William Golding (1954). <https://www.theguardian.com/books/2015/feb/16/lord-of-the-flies-100-greatest-novels-william-golding-mccrum> [Erişim tarihi 20.02.2019]

MCGRATH, J. E., ARROW, H., BERDAHL, J.L. (2000). The Study of Groups: Past, Present, and Future, *Personality and Social Psychology Review*, 4(1), 95–105.

MORELAND, R.L. (1996). Lewin's legacy for small-groups research, *Systems Practice*, 9, 7–26.

MICHAELSON, C. (2016). *A Novel Approach to Business Ethics Education: Exploring How to Live and Work in the 21st Century*, *Academy of Management Learning & Education*, 15(3), 588–606.

NELSON, W. (1963). *William Golding's Lord of the Flies: A source book*. New York: Odyssey Press.

NISAR, S. (2018). Symbolic representation of lust of power in William Golding's "Lord of the Flies". https://www.academia.edu/15111972/lust_for_power_in_William_Goldings_lord_of_flies [Erişim tarihi 01.04.2019]

NORTHOUSE, P.G. (2016). *Leadership Theory and Practice (7th Ed.)* Los Angeles: Sage Publications.

OKUMUŞ, H.C. (2015, Eylül 19). Sineklerin Tanrısı'nın doğuşu: William Golding. <https://gaiadergi.com/sineklerin-tanrisinin-dogusu-william-golding/> [Erişim tarihi 12.06.2019]

OLOFSSON, C. (2009). Leadership and group dynamics in Lord of the Flies and Tomorrow, When the War Began. <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:274412/FULLTEXT01.pdf> [Erişim tarihi 08.03.2019]

OLSEN, K. (2000). *Understanding Lord of the Flies: A student casebook to issues, sources, and historical documents*. Westport, Connecticut: The Greenwood Press.

ÖZÇELİK, K. (2015). *The effects of totalitarianism as reflected in William Golding's Lord of the Flies, George Orwell's Animal Farm and Nineteen Eighty-Four*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Atılım Üniversitesi.

ÖZKALP, E., KIREL, Ç. (2001). *Örgütsel Davranış*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları

- PFEFFER, J. (2010). *Güç-Nasıl Kazanılır, Nasıl Elde Tutarsınız*. İstanbul: MESS Yayınları.
- PHILLIPS, N. (1995). Telling Organizational Tales: On the Role of Narrative Fiction in the Study of Organizations. *Organization Studies*, 16(4), 625-649.
- POLLOCK, T. G., BONO, J.E. (2013). Being Scheherazade: The Importance of Storytelling in Academic Writing. *Academy of Management Journal*, 56 (3), 629-634.
- RAHIM, M.A. (2009). Bases of Leader Power and Effectiveness. D. Tjosvold & B. Wisse (Ed.) *Power and Interdependence in Organizations içinde* (224-243). Cambridge: Cambridge University Press.
- RAVEN, B.H., RUBIN, J.Z. (1976). *Social Psychology: People in Groups*. USA: John Wiley & Sons.
- REFFO, G., WARK, V. (2016). *Liderlik ve Politik Zekâ PQ*. (Çev. Ahmet Aksoy), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- RHODES, C., BROWN, A.D. (2005). Writing Responsibly: Narrative Fiction and Organization Studies. *Organization*, 12(4), 467-491.
- ROBBINS, S.P., JUDGE, T.A. (2013). *Örgütsel Davranış*. (Çev. Ed.) İnci Erdem Artan. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- SCHERMERHORN, J.R. (2013). *Management*. USA: John Wiley & Sons.
- SHACKLETON, V. (2003). *Business Leadership*. London: Thomson Learning.
- SHOUP, J.R., HINRICHS, T.W. (2020). *Literature and Leadership: The Role of the Narrative in Organizational Sensemaking*. NewYork: Routledge.
- SOMERS, J. (2018, Kasım 27). 'Lord of the Flies' Themes, Symbols, and Literary Devices. <https://www.thoughtco.com/lord-of-the-flies-themes-symbols-literary-devices-4179109> [Erişim tarihi 01.05.2020]
- SPITZ, D. (1970). Power and authority: An interpretation of Golding's "Lord of the Flies", *The Antioch Review*, 30(1), 21-33.
- STURM, R.E., ANTONAKIS, J. (2015). Interpersonal Power: A Review, Critique, and Research Agenda. *Journal of Management*, 41(1), 136-163.
- SUBAŞIĆ, E., REYNOLDS, K.J., TURNER, J.C., VEENSTRA, K.E., HASLAM, S.A. (2011). Leadership, power and the use of surveillance: Implications of shared social identity for leaders' capacity to influence. *The Leadership Quarterly*, 22(1), 170-181.
- THOMPSON, J., MC GIVERN, J. (1996). Parody, Process and Practice: Perspectives for Management Education? *Management Learning*, 27(1), 21-35.
- TIGER, V.M. (1963). *An analysis of William Golding's fiction*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. The University of British Columbia.
- TRUITT, W.B. (2010). *Power and policy: Lessons for leaders in government and business*. Santa Barbara, California: Praeger.
- TURNER, J.C. (2005). Explaining the nature of power: A three-process theory. *European Journal of Social Psychology*, 35, 1-22.
- TÜRK, E. (2019). *Dystopic elements in Lord of The Flies and One Hundred Years of Solitude*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- TÜRK DİL KURUMU (2020). Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/> [Erişim tarihi 01.05.2020]
- VAN KNIPPENBERG, D., HOGG, M.A. (2003). Identity, leadership, and power: Preface and introduction. D. van Knippenberg & M.A. Hogg (Ed.) *Leadership and Power: Identity Processes in Groups and Organizations içinde* (1-4). London: Sage Publications.
- VAN VUGT, M. (2014). On faces, gazes, votes, and followers: Evolutionary psychological and social neuroscience approaches to leadership. J. Decety & Y. Christen (Ed.). *New frontiers in social neuroscience*. Vol. 21 içinde (93-110). Cham: Springer.

XIAOFANG, L. (2017). On the duality of civilization-deep implication reflected in Lord of the Flies, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 157, 308-310.

XU, J., ZOU, C. (2018). On the fragility of the civilization in William Golding's Lord of the Flies, *Journal of Literature and Art Studies*, 8(1), 32-36.

WALTER, E.V. (1964). Power and violence, *The American Political Science Review*, 58(2), 350-360.

WARNER, N.O. (2011). Leadership in Literary Perspective. R. E. Riggio & M. Harvey (Ed.) *Leadership Studies: The Dialogue of Disciplines içinde* (171-183). Cheltenham, UK: Edward Elgar.

WEBER, M. (1954). *On Law in Economy and Society*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

WEISHEIT, R.A., MORN, F. (2015). *Pursuing Justice: Traditional and Contemporary Issues in Our Communities and the World*. Waltham: Anderson Publishing.

WILSON, D.D. (2011). Idiosyncrasy of Golding in Lord of the Flies, *Elixir Literature*, 34, 2605-2610.

WINCKELMANN, J.J. (2010). *Winckelmann's images from the ancient World: Greek, Roman, Etruscan and Egyptian*. New York: Dover Publications.

WRONG, D.H. (2009). *Power: Its Forms, Bases, and Uses*. New Brunswick: Transaction Publishers.

ZILLER, R.C. (1955). Scales of judgement: A determinant of the accuracy of group decisions, *Human Relations*, 8, 153-164.

Summary

Lord of Flies was published in 1954 by the Nobel Prize winner English novelist and poet William Golding (1911-1993). The novel tells the story of the adventure a group of English schoolboys aged between 6 and 12, whose plane were shot in an uninhabited island, as well as the systems they established to survive on the island without the supervision of any adult, and how these systems worked. This novel, which introduces the adults, the idea of the first sin and their own barbarism, has become a classic and has not only been among the bestsellers but also been learned by the students in schools and universities.

Since the novel shows mankind in the world of 1950s with a realistic narrative technique and a blend of various arts, it was translated into more than thirty languages and furthermore was made into a film by Peter Brook in 1963 and adapted for the stage for the first time by the novelist Nigel Williams. Although it has been more than half a century since the initial publication of the novel, it still sells a lot of copies and it is widely read. This is a testimony to the novel's permanence. The fact that the novel is very strong as a symbolic structure is mainly due to the fact that the novel has a very serious effect on the reader at a very descriptive narrative.

William Golding, who was a schoolmaster for many years, clearly knew a good deal about the psychology of young boys, particularly in regard to group Dynamics. In *Lord of the Flies*, Golding tries to show a fantastic and symbolical representation of modern man's nature and the conditions which lead him inevitably to savagery. By diminishing the adults to children, Golding creates a dystopia to suggest that the modern man, who denies spiritual values, is doomed to live under the perpetual reign. As Mills suggests "The ultimate kind of power is violence." (Walter, 1964). In line with his words, in the novel, the leadership and power struggle among the children results in violence.

The novel is a master piece of evil core in human nature, but its greatest concern is to show that the only way to save human beings is through the resort to civilization. It has been more than half a century since the book published in 1954, but more and more people begin to pay attention to its profound significance. Especially in the days where terrorism and conflicts occur everywhere, the main theme of the novel gives a sound warning for the whole World.

The present study includes a research on how the leadership and power struggle is dealt among the main characters within this symbolic and dystopic novel of Golding. The findings reveal that the leadership struggle occurs between Ralph, who is the symbol of a democratic leader and Jack, who is the symbol of an autocratic leader. The findings also reveal that the symbols of power in the novel are the conch, as whoever holds it in the meetings has a right to speak, and thus the boys gain power through holding it; Piggy's glasses as they are only tool for lighting a signal fire; and the hunt, as eating pork attracts the most of the boys to Jack's group because of their appetite for meat.